

**МІСЦЕ ВІЙСЬКОВОГО ПРАВА В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ:
НООСФЕРНИЙ ПІДХІД**

Яременко Ф.В., Сахненко Н.І.

*Кафедра Військової підготовки офіцерів запасу Військово-юридичного
університету імені Ярослава Мудрого, м. Харків*

Традиційне військово-правове базується на захисті держави, управлінні військовими структурами та забезпеченні дисципліни. Проте в умовах глобальних трансформацій воно має виконувати нові функції — сприяти миротворчості, запобіганню конфліктам та гармонізації міждержавних і суспільних відносин.

Суть ноосферного підходу полягає у переході від силового протистояння до етичного та інтелектуального врегулювання конфліктів. Він базується на принципах:

- відмови від конфронтації;
- гармонізації військової діяльності з природними циклами;
- розвитку миротворчої компетентності через освіту, діалог, кооперацію.

Освіта військових кадрів у цьому контексті передбачає:

- інтеграцію ноосферних ідей у навчальні програми;
- акцент на мирне вирішення спорів, медіацію та етику;
- особисту відповідальність військових у соціальному та екологічному вимірах.

Освітні програми можуть формуватись у партнерстві між державними академіями, миротворчими структурами й кооперативними спільнотами, що просувають ноосферну економіку.

Ноосферна стратегія – це не лише новий правовий підхід, а й засіб формування цивілізації, орієнтованої на співжиття, культуру та духовний розвиток. Замість мілітаризації мислення – превентивні моделі безпеки та механізми мирного врегулювання.

Ноосферний підхід до військового права пропонує зміну вектора розвитку сектору безпеки від збройного протистояння до миротворчої кооперації. Навчання військових кадрів у цьому ключі дозволяє створювати армії нового типу – не як інструмент агресії, а як гаранта стабільності, безпеки та гармонійного розвитку людини, суспільства та довкілля.

Такі підходи акцентують увагу на розвитку критичного мислення, етичного ставлення до життя та впровадженні інновацій, які сприяють миротворчості та стабільності. Військова освіта в такому контексті спрямована на розвиток лідерських якостей, соціальної відповідальності та екологічної свідомості через інтеграцію науки, яка може сприяти зменшенню конфліктів.

Успішна імплементація ноосферного військового права потребує спільних зусиль держав, міжнародних організацій та кооперативних структур, які прагнуть формувати безконфліктний світ на основі етики, знань і відповідальності перед майбутніми поколіннями. Саме знання, етика та спільне благо стають основними принципами формування кадрів сектору безпеки та оборони.